

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

2021-2022 навчальний рік

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Основи психоаналізу»

(Дисципліна за вибором)

Очна форма навчання

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність /ОКР 222«Медицина»

ОПП «Медицина» другого (магістерського) рівня

Курс 4

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри психіатрії ,наркології , медичної психології та соціальної роботи

Схвалено методичною комісією з проблем терапевтичного профілю

Протокол від:
“_30_”08_____2021_ року № 10__

Протокол від:
“_31_”_08_____2021__ року № _1__

Завідувач кафедри
_____
(підпис) проф.Кожина Г.М.
(прізвище та ініціали)

Голова
_____
(підпис) проф.Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

Розробники силябусу:

- 1.Кожина Г.М., завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи,
- 2.Терьошина І.Ф., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук,
- 3.Радченко Тетяна Миколаївна, асистент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук

Всі викладачі кафедри мають відповідну кваліфікацію, стосовно викладання даної дисципліни.

Викладачі: Терьошина І.Ф., -доцент кафедри, к.м.н., Радченко Т.М., к.м.н., асистент кафедри.

Контактний тел. та E-mail викладача:

Терьошина І.Ф.. +3 80(68)318 73 90, e-mail: f.teroshyna@knmu.edu.ua

Радченко Т.М. +3 80(68)318 73 90, e-mail: tm.radchenko@knmu.edu.ua

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle ,Zoom або GoogleMeet по середам кожного тижня о 14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Клінічна база кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

E-mail:

kaf.6med.psichiatrii@knmu.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом).

Вступ

Силабус освітнього компоненту «Основи психоаналізу»: складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Педіатрія ” та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 222 “Медицина”.

Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особистість хворої людини в широкому сенсі цього слова.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна базується на вивченні студентами основ загальної психології, соціології, анатомії людини та фізіології людини, патоморфології та патофізіології, деонтології в медицині, психології спілкування та інтегрується з цими дисциплінами, та закладає основи вивчення студентами психіатрії, наркології, внутрішніх хвороб, педіатрії та інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

«Основи психоаналізу» -джерело усіх сучасних видів психотерапії. Неможливо уявити сучасну психіатрію без відкриттів психоаналізу. Дослідження в галузі психопатології та психіатрії зумовили потребу вивчення ролі і дійсно усвідомлених чинників, що визначають потреби й потяги особистості, її поведінку.

Пререквізити та кореквізити дисципліни

Пререквізити дисципліни пов'язана з такими дисциплінами як філософія, медична психологія, психологія спілкування, соціальна медицина та громадське здоров'я, основи психології.

Кореквізити дисципліни «Психіатрія, наркологія», «Медична психологія».

Роль та місце дисципліни у системі підготовки фахівців. вивчення навчальної дисципліни є особистість хворої людини в широкому сенсі цього слова. Головною сферою використання психоаналізу Фрейд рахував лікування неврозів, істерій, фобій та викликаних реакцій з цього боку. А головним досягненням можна рахувати розуміння того, що матеріали причини є у будь-якій неадекватній поведінки. Знаходження цих причин і є головною задачею психоаналізу.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи психоаналізу» є ознайомлення студентів з основними проблемами психоаналізу на сучасному етапі розбудови суспільства; формування на цій основі медико-психологічних вмінь у вигляді основ техніки психоаналізу, що є важливим елементом професійної підготовки та майбутньої діяльності лікаря.

1.2. Основні завдання дисципліни Основні завдання вивчення дисципліни «Основи психоаналізу»: оволодіти основними категоріями та поняттями психоаналізу

1.3. Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей	
Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<ul style="list-style-type: none"> – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Фахові компетентності (ФК)	<ul style="list-style-type: none"> – Навички опитування – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань – Здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних та протиепідемічних заходів, у тому числі щодо інфекційних хвороб – Здатність до ведення медичної документації – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів
----------------------------	---

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання

	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення <p>Застосування знань та розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій – збір інформації про пацієнта – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень <p>Формування суджень:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря
--	--

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Softskills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання

Кількість кредитів – 3.0	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	За вибором	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 222«Медицина»	Рік підготовки:	
		4-й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента - 70	Освітньо- кваліфікаційний рівень: Другий(магістерський)	Семестр	
		7й, 8-й	-й
		Лекції	
		0 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
1.	Введення в теорію психоаналізу. Історія виникнення і розповсюдження психоаналітичного вчення.	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: залік
2.	Структура психоаналітичного вчення. Три складові частини психоаналізу (терапія, метод дослідження і філософія).	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: залік
3.	Механізми функціонування несвідомого.	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, дослідження студентами психологічного стану пацієнтів	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: залік
4.	Теорія неврозів.	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, дослідження студентами психологічного стану пацієнтів	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: залік
5.	Теорії психосексуального розвитку.	1	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, дискусія.	Поточний контроль: усне опитування

				Підсумковий контроль:залік
6.	Сучасні психоаналітичні теорії. Его-психологія	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
7.	Сучасні психоаналітичні теорії. Теорія об'єктних відносин.	1	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
8.	Методика і техніка психоаналізу. Первинне інтерв'ю.	1	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
9.	Психоаналітичні інтервенції.	1	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
10.	Внесок психоаналізу і теорію психосоматичної медицини.	1	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
11.	Структура особистості і психосоматична патологія.	2	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
12.	Основні принципи психоаналітичного лікування психосоматичних пацієнтів.	1	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
13.	Проблема депресій і суїциду з погляду психоаналізу.	2	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
14.	Проблема залежної поведінки з погляду психоаналізу.	2	розповідь-пояснення ,бесіда , дискусія	Поточний контроль: уснеопитування Підсумковий контроль:залік
15.	<i>Підсумковий контроль.</i>	1		
	РАЗОМ	20		

2.2.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Введення в теорію психоаналізу. Історія виникнення	1	Обговорення вивченого самостійно	Поточний контроль: уснеопитування ,самоконтроль, доповідь

	і розповсюдження психоаналітичного вчення.		матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Підсумковий контроль: залік
2.	Структура психоаналітичного вчення. Три складові частини психоаналізу (терапія, метод дослідження і філософія).	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
3.	Теорії психосексуального розвитку.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
4.	Психоаналітична теорія сновидінь.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
5.	Сучасні психоаналітичні теорії. Его-психологія	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
6.	Механізми функціонування несвідомого.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік

			час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	
7.	Теорія неврозів	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
8.	Сучасні психоаналітичні теорії. Теорія об'єктних відносин.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
9.	Методика і техніка психоаналізу. Первинне інтерв'ю.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
10.	Психоаналітичні інтервенції.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
11.	Внесок психоаналізу в теорію психосоматичної медицини.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік

			здобувачами вищої освіти; усне опитування	
12.	Структура особистості і психосоматична патологія.	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
13.	Проблема депресій і суїциду з погляду психоаналізу.	15	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
14.	Проблема залежної поведінки з погляду психоаналізу	20	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
15.	Основні принципи психоаналітичного лікування психосоматичних пацієнтів	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
	<i>РАЗОМ</i>	<i>70</i>		

3. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти

Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється згідно «Інструкції оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/instr_ocin21.docx

3.1 Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) - це навчальна діяльність студента впродовж семестру, яка контролюється науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД передбачена для дисциплін, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у

відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення дисципліни (або її частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «залік», ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище.. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)», що додається (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Таблиця 2

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2 Проведення та оцінювання заліку

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час останнього заняття, яке проводиться науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. це підсумковий контроль, що проводиться після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з дисципліни на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи. Оцінювання дисципліни проводиться по закінченні вивчення дисципліни у формі «заліку»

Підсумкове заняття передбачає такі контрольні елементи:

1.Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, який включає наступне:

1) тестові завдання з дисципліни, які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми навчальної дисципліни

2) тестові завдання, які здобувачі освіти опановують під час СРЗ, розміщені на сторінці кафедри у системі MOODLE, посилання на які надаються студентів на початку вивчення дисципліни з подальшим розбором на практичних заняттях;

3) усне опитування

оцінювання теоретичних знань за всіма темами дисципліни

оцінюються за таблицею:4

Таблиця 4

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з дисциплін

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

3.3 Оцінка з дисципліни

Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів. Для дисциплін, формою контролю яких є «залік», сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Після проведення семестрового контролю для дисциплін, або їх частин, що закінчуються формою контролю «залік», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з дисципліни.

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, F _x	Незадовільно

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання). Відпрацювання проводяться згідно положенню про відпрацювання ХНМУ
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

3.4. Питання для засвоєння навчального матеріалу.

1. Життя З.Фрейда. Культурні і наукові витоки психоаналітичного вчення.
2. Філософські і природничонаукові підстави фрейдівського світогляду.
3. Психологічна школа В.Вундта. Психофізіологічна школа Е.Брюкке.
4. Відкриття несвідомого в дослідженнях істерії і гіпнотизму.
5. Етапи розвитку психоаналітичного методу.
6. Головні відкриття З.Фрейда: динамічне несвідоме, інфантильна сексуальність, структура психіки, теорія ваблень.
7. Індивідуальна психологія А.Адлера.
8. Аналітична психологія К.Г.Юнга.
9. Теорія травми народження О.Ранка.
10. Теорія соціального характеру Е.Фрома.
11. Історія вітчизняного психоаналізу.
12. Поняття про психоаналіз як психотерапевтичний метод.
13. Етичні принципи психоаналітичної практики.
14. Місце і значення метапсихології в структурі психоаналітичного вчення. Психоаналіз і філософія.
15. Теорія несвідомого: описовий і динамічний підходи до визначення.
16. Фундаментальні психоаналітичні концепти: витіснення і захист, бажання і ваблення, сновидіння і фантазія, первинний і вторинний процеси.
17. Топічна і структурна модель психіки.
18. Уявлення про походження неврозів в «дофрейдівський період» (Шарко, Жане).
19. Внесок З.Фрейда в теорію неврозів. Теорія спокушання, теорія травми, теорія ваблень. Фрейдівська класифікація неврозів.
20. Невротична особистість. Конфлікти і психологічні захисти.
21. Механізми утворення невротичних симптомів (витіснення, конверсія, розщеплювання, дисоціація, зсув афекту, реактивне утворення).
22. Трансферний невроз, як невід'ємна частина психоаналітичного процесу.
23. Теорія дитячої сексуальності. Стадії розвитку лібідо.
24. Фіксація і регресія.
25. Уявлення про інстинкт смерті і його роль в психосексуальному розвитку.
26. Поняття про стадії психосексуального розвитку. Оральна, анальна, фалічна стадії.
27. Едипів комплекс.
28. Постфрейдівські концепції розвитку. Внесок М. Кляйн, Д. Віннікота, А. Фрейд.
29. Психопатологія раннього віку.
30. Дофрейдівські уявлення про сновидіння.
31. Концепція сновидінь з позицій топографічної теорії З.Фрейда.
32. Концепція виконання бажання.
33. Робота сновидіння (згущування, зсув, символізм, вторинна переробка).
34. Основні принципи тлумачення сновидінь.
35. Ідеї Отто Ранка про символутворення в роботі сновидіння. А.Адлер, Т. Френч, Е.Еріксон про сновидіння.
36. Колективне несвідоме (Юнг) і «архаїчна спадщина» (Фрейд).
37. Психоаналітичне і юнгіанське розуміння символіки.
38. Концепція архетипів.
39. Критика аналітичної психології з позицій класичного психоаналізу.
40. Характераналіз В.Райха.
41. Теорія соціального характеру Е.Фрома.
42. Концепція неврозів К.Хорні.
43. Епігенетична теорія Е.Еріксона.
44. Інтерперсональна теорія Г.С. Саллівана.

45. Структурна модель психіки і Его-психологія.
46. Походження Его і його функції. Відмінності між Его і самостою (Его-психологія, теорія об'єктних відносин, структурний психоаналіз).
47. М.Кляйн і її внесок в теорію розвитку психіки.
48. Несвідомі фантазії.
49. Нове в теорії потягів-захистів.
50. Роль об'єктних відносин у формуванні психічних структур.
51. Проективна ідентифікація.
52. Концепція контейнування В.Біона.
53. «Гуманізація» психоаналітичного процесу. Роль емпатії та ітроспекції.
54. О.Кернберг: Его-психологія об'єктних відносин.
55. Концепція граничних розладів. Дифузна ідентичність.
56. Культурологічні дослідження Е.Еріксона і М.Міда.
57. Уявлення Р.Бенедікт про культури провини і культури сорому.
58. Дослідження авторитарної особи (Г.Маркузе, Е.Фромм, О. Ранк). Психоаналіз війни (Х.Сигал).
59. Психоісторичні і психобіографічні дослідження (Фрейд, Абрахам, Еріксон).
60. Психоаналіз і сучасне мистецтво.
61. Уявлення про психоаналітичний сетінг.
62. Основне правило психоаналізу.
63. Психоаналітична психотерапія, відмінності від психоаналізу.
64. Початок відносин, структуризація перших контактів.
65. Інформування, роз'яснення, навчання пацієнта.
66. Оцінка перспектив відносин. Уявлення про робочий альянс.
67. Структурне інтерв'ю О.Кернберга. Інтерв'ю про прив'язаності.
68. Прояснення. Конфронтація. Інтерпретація.
69. Опір і його види. Відіграш зовні. Опрацьовування.
70. Підстави для завершення психоаналізу.
71. Історія психоаналітичних досліджень взаємозв'язку між психічною подією і соматичною хворобою.
72. Концепція психосоматичної специфічності і психосоматичної діагностики.
73. Роль соціокультурних моделей виховання в розвитку психосоматичної патології.
74. Проблема витіснення і соматизації.
75. Конверсійний механізм виникнення хвороби язви шлунку.
76. Психоаналітичні підходи до дослідження і лікування гіпертонічної хвороби (хвороба «віготовлення»), мігрені, нервової анорексії, коронарних порушень.
77. Психоаналітична психотерапія психосоматичних порушень. Фокальна терапія по Баллінту.
78. Характеристика структурних взаємовідносин (Его, Ід, Суперего) у психосоматичних хворих.
79. Критерії вибору між поведінковою і психоаналітичною психотерапією.
80. Підстави для короткочасної і довготривалої психоаналітичної психотерапії.
81. Можливості групової психоаналітичної психотерапії психосоматичних хворих.
82. Класичні уявлення про депресію.
83. Теорія Фрейда-Абрахама про депресію як наслідок втрати об'єкту.
84. Об'єктні відносини суїцидентів (симбіотичність, пасивність, мазохізм).
85. Значення об'єктних нарцисичних відносин для розуміння і терапії суїцидальних пацієнтів.
86. Пріоритетність внутрішніх спонук у генезі залежної поведінки.
87. Психодинамічні функції, що виконують наркотики.
88. Психічна структура залежної людини.
89. Залежна поведінка з погляду теорії об'єктних відносин.
90. Фрейд про асоціальність як відіграш в навколишньому світі мазохистичних і садістичних фантазій.
91. Відмінності між невротиками і делінквентами в розвитку Я-ідеала і формуванні Понад-Я.
92. Історія становлення психоаналітичної педагогіки. Внесок З.Фрейда, М.Кляйн, М.Бонапарте, А.Фрейд, М.Балінта.
93. Відносини вихователя і дитини як чинник розвитку.
94. Психоаналітична антропологія.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни. Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягненими в медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі, маску, зошит, ручку. До початку занять на клінічній базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку з допуском для роботи в лікувальному закладі.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни: активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженій наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Кохут Х. Анализсобственного “Я”. — М.: Наука, 2000.
2. Куттер П. Современныйпсихоанализ. — СПб.: БСК, 1997.
3. Мак-Вильямс Н. Психоаналитическая диагностика. — М.: Класс, 1998.
4. Менцос С. Психодинамическиемодели в психиатрии. — М.: АЛЕТЕЙА, 2000.
5. Салливан Г. О. Психиатрическоеинтервью. — М.: Просвещение, 1994.
6. Столороу Роберт, Брандшафт Бернад, Атвуд Джордж. Клиническийпсихоанализ. Интерсубъективныйподход. — М.: Когито-Центр, 1999.
7. Томэ Г., Кехеле Х. Современныйпсихоанализ. — М.: Класс, 1999.
8. Фрейд З. По ту сторону принципаудовольствия // З. Фрейд. Психологиябессознательного: Сб. произведений / Сост., науч. ред., авт. вступ. ст. М. Г. Ярошевский. — М.: Просвещение, 1990. — С. 882–424.
9. Фрейд З. Толкованиесновидений: Пер. с нем. — К.: Здоровья, 1991.

Допоміжна

1. Словник – довідник психіатричних термінів [Навчальний посібник] / Г.М.Кожина, Самардакова Г.О., Коростій В.І. та інші. - ФОП Шейніна Є.В., 2012. - 176 с.
2. Психіатрія та наркологія. [Навчальний підручник] / Гавенко В.Л., Г.М.Кожина, Коростій В.І. та інші. - Київ, Медицина, 2015. - 564 с.

Інформаційні ресурси :Сторінка дисципліни в системі Moodle<http://31.128.79.157:8083/course/view?id=2953>